

МЕДИА МОНИТОРИНГ

25 АПРИЛ 2024 г.

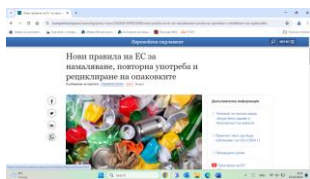
Член на:

Източник: [Europarl.eu](https://www.europarl.eu)

Заглавие: Нови правила на ЕС за намаляване, повторна употреба и рециклиране на опаковките

Линк: <https://www.europarl.europa.eu/news/bg/press-room/20240419IPR20589/novi-pravila-na-es-za-namaliavane-povtorna-upotreba-i-retsikliirane-na-opakovkite>

Текст: Мерките обхващат целия жизнен цикъл на опаковките

- По-малко опаковки, по-малко отпадъци, ограничения за определени формати опаковки
- Някои видове пластмасови опаковки за еднократна употреба ще бъдат забранени от 1 януари 2030 г.
- Всеки европейец генерира почти 190 кг отпадъци от опаковки годишно

В сряда Парламентът прие нови мерки, насочени към това опаковките да станат по-устойчиви и да се намалят отпадъците от опаковки в ЕС.

Регламентът, чиято цел е да се противодейства на постоянно нарастващите отпадъци, да се хармонизират правилата на вътрешния пазар и да се стимулира кръговата икономика, беше одобрен с 476 гласа „за“, 129 гласа „против“ и 24 гласа „въздържал се“.

Намаляване на опаковките и ограничаване на определени видове опаковки

Правилата, договорени предварително със Съвета, включват цели за намаляване на опаковките (5% до 2030 г., 10% до 2035 г. и 15% до 2040 г.) и изискване към страните от ЕС да намалят по-конкретно количеството на отпадъците от пластмасови опаковки. За да се намалят ненужните опаковки, се определя максимален дял на празното пространство от 50% за груповите и транспортните опаковки и за опаковките за електронна търговия; производителите и вносителите също така ще трябва да гарантират, че теглото и обемът на опаковките са сведени до минимум.

Някои видове пластмасови опаковки за еднократна употреба ще бъдат забранени от 1 януари 2030 г. Сред тях са опаковките за необработени пресни плодове и зеленчуци, опаковките за храни и напитки, които се пълнят и чието съдържание се консумира в кафенета и ресторанти, единичните порции (например за подправки, сосове, сметана, захар), мини опаковките за тоалетни принадлежности в места за настаняване, както и много тънките пластмасови торбички за пазаруване (под 15 микрона).

За да се предотвратят неблагоприятните последици за здравето, текстът включва забрана за употребата на т.нар. „вечни химикали“ (пер- и полифлуороалкилирани съединения или PFAS) над определени прагове в опаковките, предназначени за контакт с храни.

Насърчаване на повторната употреба и повторното пълнене

За 2030 г. са предвидени конкретни цели за повторна употреба на опаковките за алкохолни и безалкохолни напитки (с изключение например на мляко, вино, ароматизирано вино, спиртни напитки), транспортните и търговските опаковки, както и груповите опаковки. При определени условия държавите членки могат да предоставят петгодишна дерогация от тези изисквания.

Крайните дистрибутори на напитки и храна за вкъщи ще трябва да предлагат на потребителите възможността да си носят собствен съд. Те също така ще трябва да положат усилия до 2030 г. да предлагат 10% от продуктите в опаковки за многократна употреба.

Рециклируеми опаковки, по-добро събиране и рециклиране на отпадъци

Съгласно новите правила всички опаковки (с изключение на тези от лека дървесина, корк, текстил, каучук, керамика, порцелан и восък) трябва да могат да се рециклират при спазване на строги критерии.

Мерките включват и минимални цели за рециклирано съдържание на пластмасовите опаковки и минимални цели за рециклиране според теглото на отпадъците от опаковките.

В срок до 2029 г. трябва да се постигне целта за разделно събиране на 90% от пластмасовите и металните съдове за напитки за еднократна употреба (до три литра) – чрез системи за връщане на празни опаковки и възстановяване на депозита за тях или чрез други решения, които гарантират постигането на целта за събиране на отпадъци.

Цитат

Докладчикът Фредерик Рийс (Renew, Белгия) заяви: "За първи път в законодателството в областта на околната среда ЕС поставя цели за намаляване на опаковките, независимо от използвания материал. Новите правила насърчават иновациите и включват изключения за микропредприятията. Забраната на т.нар. „вечни химикали“ в опаковките на храните е голяма победа за здравето на европейските потребители. Сега призоваваме всички промишлени сектори, страните от ЕС и потребителите да дадат своя принос в борбата срещу прекомерните опаковки."

Следващи стъпки

Съветът трябва официално да одобри споразумението, преди то да може да влезе в сила.

Контекст

През 2018 г. опаковките са генерирали оборот от 355 милиарда евро в ЕС. Те представляват все по-голям източник на отпадъци, като общият им обем в ЕС се е увеличил от 66 милиона тона през 2009 г. до 84 милиона тона през 2021 г. Всеки европейец е генерирал 188,7 кг отпадъци от опаковки през 2021 г. – цифра, която се очаква да нарасне до 209 кг през 2030 г., ако не бъдат взети допълнителни мерки.

С приемането на това законодателство Парламентът отговаря на очакванията на гражданите за изграждане на кръгова икономика, избягване на отпадъците, постепенно премахване на неустойчивите опаковки и справяне с използването на пластмасови опаковки за еднократна употреба, както е посочено в предложение 5, точки 1, 3, 4 и 5, предложение 11, точки 1 и 4 и предложение 20, точка 3 от заключенията на Конференцията за бъдещето на Европа.

Източник: Труд

Заглавие: Защо в Азия има толкова много боклук

Линк: <https://trud.bg/%D0%B7%D0%B0%D1%89%D0%BE-%D0%B2-%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%8F-%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BC%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B1%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%BA/>

Текст: Нелегалната търговия с отпадъци е печеливш бизнес

Щетите за природата и хората са огромни

Малайзия, Виетнам, Тайланд и други страни в Югоизточна Азия са принудени да се борят срещу нелегален внос на отпадъци от индустриалните държави, включително и от Европа.

В доклад на ООН се описва бизнесът с боклука и пътят на отпадъците от Европа до Азия. Според него криминални играчи използвали дупки в законите и легалните предприемачески структури, за да въртят търговия с отпадъците. Това е едно от най-сериозните престъпления срещу околната среда в момента.

Европейската комисия смята за незаконни между 15 и 30 процента от износа на европейски боклук. Нелегалните приходи от този бизнес годишно възлизат на милиарди евро. Според цитирания доклад на ООН държавите от АСЕАН са внесли над 100 милиона тона метални, хартиени и пластмасови отпадъци на стойност 50 милиарда долара.

В световен мащаб търговията с отпадъци сериозно се промени през последните години - особено, след като през 2018 Китай взе мерки за спиране на нежелателния внос на отпадъци. В резултат от това те се пренасочиха към Югоизточна Азия.

Така държави като Индонезия станаха желана дестинация както за законни, така и за незаконни отпадъци. От 2018 година насам в Индонезия пристигат хартиени и пластмасови отпадъци най-вече от западноевропейски държави, съобщава статистическата служба на страната. Но хартиените отпадъци често пъти са смесени с пластмаса, а това създава сериозна опасност за природата и за здравето, особено на острови като Ява и Суматра. Защото при изгарянето на пластмасови отпадъци се отделят опасни химикали в силна концентрация, които в крайна сметка попадат в хранителната верига на хората. По селата отровният дим и отровената храна причинява заболявания на горните дихателни пътища и на храносмилането - та чак до ракови заболявания.

Италианската криминологка Серена Фаварин обяснява, че идеята е да се изнасят отпадъци към държави, в които правилата не са толкова строги, а наказанията с по-ниски. В редица страни нелегалната търговия с отпадъци не попада под ударите наказателното право - това е гражданско-правна тема. Дори когато законът е многократно нарушен, наказанията пак са леки, а това прави бизнеса много привлекателен.

Източник: [Дир](https://trip.dir.bg/novini/ekoaktivisti-sabraha-10-000-tona-otpadatsi-ot-moreta-i-reki)

Заглавие: Екоактивисти събраха 10 000 тона отпадъци от морета и реки

Улавят отпадъка с 800 – метрова мрежеста структура, която се изтегля бавно през водата в U-образна форма от два влекача. Събраната пластмаса се транспортира до брега и се рециклира.

Линк: <https://trip.dir.bg/novini/ekoaktivisti-sabraha-10-000-tona-otpadatsi-ot-moreta-i-reki>

Текст: Проектът "Оушън клийънп" (Ocean Cleanup) на екоактивисти събра около 10 000 тона отпадъци от пластмасата от световните морета и реки, предаде ДПА, цитирана от БТА.

"Оушън клийънп" използва огромни мрежи за да изчисти боклука, който се е събрал в Тихия океан през последните пет години. Освен това правят специално изготвени бариери в замърсени реки в осем държави, с цел да предотварят пластмасата да стигне до моретата.

"Трябва да извървим още много дълъг път. Въпреки това успехите, които постигаме напоследък, ни дават увереност, че океаните могат да бъдат чисти", каза съзателят на проекта Боян Слат.

"Оушън клийънп" определи този етап като много важен и "окуражаващ за тяхната мисия". Все още има милиони тонове пластмасата, които замърсяват океаните. Организацията възнамерява да продължи да подобрява изпълнението на задачите и да въвежда иновации, за да успее в разрешаването на глобалната криза със замърсяването на водите.

Представителите на проекта ще участват в четвъртия кръг от преговорите на ООН за прекратяване на замърсяването с пластмасата. Те ще се проведат в Отава. От "Оушън клийънп" искат да призват всички, които взимат решения по проблема, за създаване на глобален договор за справяне с пластмасата във всички етапи от жизнения ѝ цикъл.

Проектът "Оушън клийънп" е създаден през 2013 г. Целта е да се изчистят моретата от пластмасово замърсяване, по-специално чрез препречване на пътя на синтетичните отпадъци към океаните.

Това, което използват, за да уловят отпадъка, представлява 800-метрова мрежеста структура, която се изтегля бавно през водата в U-образна форма от два влекача. Събраната пластмасата се транспортира до брега и се рециклира.

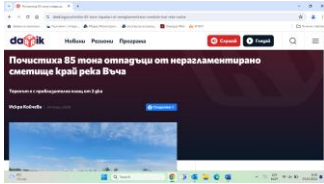
Организацията за почистване на океаните отрича обвиненията, че мрежите им улавят и морски животни.

Източник: [Darik](https://darik.bg)

Заглавие: Почистиха 85 тона отпадъци от нерагламентирано сметище край река Вьча

Теренът е с приблизителна площ от 2 дка

Линк: <https://darik.bg/pochistiha-85-tona-otpadaci-ot-neraglamenti-rano-smetiste-krai-reka-vacha->

Текст: Около 85 тона боклук са извозени от нерегламентирано сметище край река Вьча до село Йоаким Груево, съобщиха от РИОСВ. Боклукът е закаран в депото в Цалапица.

Експертите от екоинспекцията установяват замърсяването на 19 април. Теренът е с приблизителна площ от 2 дка. Отпадъците са от смесено-битов характер – пластмасови и хартиени опаковки, бутилки, найлонови торбички, туби от минерална вода, дрехи, части от мебели, смесени строителни отпадъци, стари автомобилни гуми, биоразградими отпадъци (клони и листа). Незабавно на кмета на Стамболийски е дадено предписание до три дни да почисти сметището и да предприеме мерки, така че да не се допуска това да се случва отново.

Пловдивската екоинспекция тази година вече е съставила един акт за установяване на административно нарушение на градоначалника поради нерегламентирано струпване на отпадъци, като това е констатирано отново в село Йоаким Груево.

От РИОСВ – Пловдив продължават да проверяват по график територията на всички населени места на контролираната от нея територия за незаконни сметища, увериха от там.